

Naš glas

GLASILO KOMBINATA DELAMARIS

INTERNA IZDAJA

LETNIK IV.

IZOLA — 27. NOVEMBRA 1962

ŠTEV. 9

K prazniku republike

Pred 17 leti 29. novembra — ob drugi obletnici zgodovinskega zasedanja AVNOJ v Jajcu — se je prvič sestala novoizvoljena ustavodajna skupščina DFJ in na tej zgodovinski seji je predsednik skupščine Vladimir Simić, izražajoč sklep in voljo ljudskih poslancev in milijonov delovnih ljudi Jugoslavije, naglasil: »Objavljam, da je ustavodajna skupščina sprejela deklaracijo o razglasitvi Federativne ljudske republike Jugoslavije. Tako danes nastaja in začne živeti Federativna ljudska republika Jugoslavija.« Sklepu III. zasedanja AVNOJ izpred dveh let o federativni skupnosti enakopravnih jugoslovanskih narodov se je tako pridružila še deklaracija o prevzemu oblasti po ljudstvu v njegovi, ljudski republiki. S tem dnem so bile uresničene davne sanje milijonov ljudi, sanje stavkarjev in demonstrantov, sanje iz temnic, sanje trpečih v številnih bojih za novo Jugoslavijo. Jugoslovanski narodi so stopili na novo pot, pot,

ki so si jo sami načrtali, in pot, ki so si jo hoteli tudi sami dalje graditi. Vendar tudi v navalu največjega navdušenja niso pozabili, da nobena pot do uspeha ni lahka. Zavedali so se, da porušena domovina zahteva mnogo naporov za obnovo, da gospodarska zaostalost terja nenehno delo za napredek. Zavedali pa so se tudi moči, da kot gospodarji položaja lahko vse naloge tudi izvršijo. Jasen cilj jim je dajal moči, da so skoraj iz nič začeli ustvarjati novo, socialistično, gospodarsko močno in napredno Jugoslavijo. V duhu so videli bodoče uspehe svojega dela, tiste, ki jih lahko danes gledajo z lastnimi očmi, in tiste, za katere se še danes bojujejo. Revoluciona tradicija osvobodilnega boja je prešla v delovni polet in tako se lahko danes, ko ob prazniku republike delamo bilanco prehojene poti, s ponosom oziramo v preteklost. Nekdaj zaostala Jugoslavija vse vztrajneje prodira v vrste razvityh držav, pri tem pa vedno in

VSEM ČLANOM KOLEKTIVA
TER OSTALIM BRALCEM
-NAŠEGA GLASA-
ISKRENO ČESTITAMO
**ZA PRAZNIK
REPUBLIKE**

Uredništvo

★★★★★★★

povsod izpričuje moč ljudstva, ki samo gospodari s seboj, s svojimi uspehi in s svojo usodo.

Kakor se s ponosom oziram v preteklost, tako lahko tudi z gotovostjo gledamo v bodočnost. Pot, ki smo nanjo dokončno stopili pred 17 leti, še ni končana. Hočemo, da bi bila končana! Hočemo, da uspehom preteklosti sledijo tudi uspehi sedanosti in bodočnosti. Boj za nadaljnji napredek je v polnem razmahu. Če smo včeraj ustvarjali mnogo in dobro, hočemo jutri še več in še bolje. In naše dosedanje izkušnje, predvsem pa naš široki sistem demokratizma in splošne samouprave nam zagotavljajo uspehe tudi v prihodnje. Danes razumemo bolj kot kdajkoli, da so naši uspehi in bodočnosti odvisni predvsem od nas samih, od naših sposobnosti, da izkušnje iz preteklosti nenehno izpopolnjujemo in jih vedno in povsod s pridom uporabljamo. Ustvarili smo si trdno gospodarsko osnovo, z njo znamo upravljati, zato tudi imamo temelje, da našo proizvodnjo nenehno dvigujemo z večanjem storilnosti, z vključevanjem dosežkov sodobne znanosti, s stalnim organizacijskim izboljševanjem. V pogojih osvobojenega dela, ko naš proizvajalec ni le del proizvodnega stroja, ampak njegov resnični gospodar, je naša največja moč. Zato tudi danes govorimo o ustavi, ki bo te pogoje jasno proklamirala, zato tudi danes lahko spreminjamo pred 17 leti proglašeno ime naše domovine in tudi uradno potrjujemo njen socialistični značaj. Zato si ob dnevu naše republike čestitamo za uspehe in za trdno voljo, ki jo imamo, da bi čim več dosegli tudi v prihodnosti.

Obrat Argo ob prvem praznovanju Dneva republike

Stolpnice

Na delavskem svetu je bil sprejet sklep:

Za gradnjo stanovanj v l. 1963 bomo dali soudeležbo iz skladov 120 milijonov — podpiše naj se pogodba, nekaj vrstic sklepa, ki pa ima zelo važno vsebino in velik pomen za naš kombinat in za vso komuno.

V obrate smo v zadnjih letih vlagali sredstva in jih modernizirali, čeprav nismo povsod uspešni. Še danes imamo neustrezne proizvodne prostore, še danes nam veliko manjka na področju avtomatizacije in pri ureditvi internega transporta. Pri tem smo manj vlagali v strokovni kader in je razmerje med strokovnim in ostalim kadrom tudi pri nas nezadovoljivo. Perspektivno gledanje na razvoj podjetja pa zahteva vlagajne sredstev tudi v stanovanjsko izgradnjo, posebno še, če upoštevamo, da precejšen del naših ljudi živi v neprimernih stanovanjih — dediščina iz časov, ko skrbi za delovnega človeka še ni bilo.

Za omilitev stanovanjske stiske, za izboljšanje stanovanjskih razmer in preskrbo s strokovnim kadrom ne bi bilo dovolj vlagati samo eno leto, ampak nekaj let zaporedoma v skladu z našo možnostjo. Pri tem je treba skrbeti, da se skladi, namenjeni za družbeni standard, v prihodnjih letih povišujejo, nikakor pa ne smemo dopustiti, da bi se zmanjševali — poviševali pa drugi, čeprav imamo seveda potrebe povsod.

Tega so se zavedali upravljavci na seji delavskega sveta, ko so razpravljali o stanovanjski gradnji in se do natančnosti zanimali za kakovost in ceno stanovanj. Prav je, da preko »Našega glasu« tudi ves ostali kolektiv pozna ukrepe, storjene na tem področju.

Skupnih sredstev je predvidenih 200 milijonov. S tem denarjem naj bi zgradili okrog 50 stanovanj. V skladu z urbanističnim načrtom Izole je določena lokacija nasproti obrata Argo — pod glavno cesto Koper—Portorož.

Zaradi dragocenih površin pa predvideva urbanistični načrt vso gradnjo v nadstropjih. Naš novi projekt predvideva pet etaž v stolpniceh. V vsaki etaži bi bili dve stanovanji, prvo s površino 68 kvadratnih metrov, to bo trosobno stanovanje s kuhinjo in z ostalimi pritliklinami (shramba, drvarnica, balkon, kopalnica, ločeno stranišče) in drugo s površino 51 kvadratnih metrov — dvosobno s kuhinjo in ostalim. Ob načrtih, ki jih je imel delavski svet pred seboj, je prišlo do naslednjih predlogov:

1. ena soba naj bi bila nekoliko večja na račun drugih (vsaj 20 cm

daljša) in opremljena z zidano lončeno pečjo za ogrevanje;

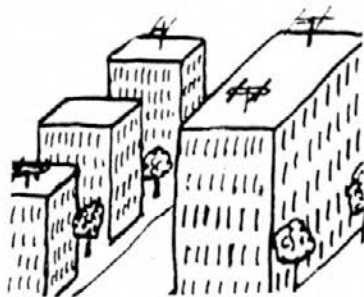
2. vodovodna instalacija naj bo speljana z glavno vertikalno cevjo in se odcepi po etažah, da je možno za vsako stanovanje montirati števec za vodo, kakor delajo pri števcih za porabo električne energije;

3. štedilniki niso potrebni, ker je to stvar okusa posameznih stanovalcev, ki največkrat že imajo moderne štedilnike;

4. postavi naj se skupna TV antena;

5. v dveh od skupno 5 stolpnice naj odpade v pritličju eno dvosobno stanovanje na račun skupnega prostora za varstvo otrok;

6. široke hodnike v pritličju bi zmanjšali in na ta račun povečali površine za shrambo materiala, ki ne spada v stanovanje (krompir, drva in podobno);

7. v stanovanju naj se vgradi predel, omara oziroma vzičane police za čevlje in čistila s posebnim zračenjem, eventualno na račun kopalnice, ki je dolga več kot tri metre;

8. glede na različno številčno stanje v družini, je predlog tudi, da se v eni stolpnici zgrade štirisobna stanovanja s površino 81 kvadratnih metrov in petsobna s površino do 93 kvadratnih metrov. Ostale površine v tej stolp-

nici naj bodo porabljene za garsonjere. S tem bi dobili večjo pestrost pri izbiri velikosti stanovanj.

Glede pogodbe je delavski svet postavil naslednje zahteve:

1. Pogodba naj vsebuje fiksno pogodbeno vsoto. S tem je možno računati z določenimi zneski in se finančno planiranje ne ruši in v teku same gradnje v letu 1963. Delavski svet meni, da izvajalec lahko pristane na tak fiksni znesek, ker so ponudbe najnovejše in ima možnost, da si zagotovi potrebni gradbeni material že danes in v tem pogledu nima kaj tvegati s fiksno ceno.

Pri dobri interni organizaciji dela pa si lahko ustvari večji del dohodka pri isti pogodbeni vsoti.

2. Ključ v roke. To naj pomeni, da kupec ne nadzira izvajanje del. Pri sprejemu ključa kupec pregleda izdelek — stavbo, ki mora biti taka, kot je v pogodbi določeno (tudi glede kvalitete).

3. Izvajalec naj da petletni garancijski rok, s čimer je zainteresiran za solidno izvedbo.

Gornje tri točke pomenijo in zahtevajo razvoj na področju gradbeništva, ki pa je danes že možen.

Naše ljudi je zanimala bodoča najemnina v teh stanovanjih. Ponudbena cena znaša 70.660 din na kvadratni meter neto stanovanjske površine. Po formuli (kjer ni upoštevano točkovanje) znaša najemnina po grobem izračunu za dvosobno stanovanje 5.400 din, za trosobno 6.900 din, za štirisobno 8.200 din in za petsobno 9.600 din na mesec.

Najemnine so še vedno visoke, vendar po današnjih cenah gradbenega materiala in storitev ni pričakovati, da bi prišli izpod 70 tisoč dinarjev za kvadratni meter pri takih stanovanjih, kakor smo jih videli na načrtih pri seji delavskega sveta.

Nova komisija

Delavski svet je na zadnji seji imenoval komisijo za prošnje in pritožbe.

V komisiji so: Uroš Lutman — predsednik; člani: Jože Furlan, Mirko Kenda, Amalija Benigar in Jože Bajt.

Naloga komisije je, da prouči vse prejete prošnje in pritožbe članov kolektiva ter pripravi predloge za organ, ki bo o tem dokončno odločil. Vsak prošilec

ali pritožitelj bo dobil od komisije pismen odgovor, kako je njegova zadeva rešena. Vsi člani kolektiva, ki se želijo pritožiti ali kaj prositi, se lahko obračajo le pismeno na omenjeno komisijo.

Komisija bo reševala le stvari s področja kombinata, ne bo pa reševala zadev, ki jih imajo člani kolektiva izven delovnega razmerja.

Tov. Italo Delloro - racionalizator

Novi racionalizatorji

Komisija za izume in tehnične izboljšave v našem podjetju je prejela zadnje dni oktobra in prve dni novembra dve prijavi o tehničnih izboljšavah v našem podjetju.

Prva prijava poroča o tehnični izboljšavi, ki jo je napravil tovariš Italo Delloro v sodelovanju s tovarišem Matkom Ogrizkom. Italo Delloroju se je namreč posrečilo skonstruirati posebno napravo na polavtomatskih prešah, ki izdelujejo dna za 1/4 decolage in vlečene doze. S to napravo preša lahko zaporedoma odtisne vsa dna na listu, ne pa posamezno na pritisk z nogo in ročnim postavljanjem lista za vsako dno posebej. To zamisel tovariša Itala je praktično izvedel tovariš Matko Ogrizek. Na ta način se zmogljivost ene preše poveča od izdelave 22.000 dnov na izdelavo 32.000 dnov v osmih urah. Računamo, da bo letni prihranek časa in stroškov znašal 7,188.480 dinarjev.

Tovariš Italo Delloro je hkrati prijavil še drugo izboljšavo. Gre za uvedbo preprostejših patentnih pokrovov za 10 kg doze marmelade in 1 kg doze za juhe, in sicer po načinu izdelave pokrova, kakršnega uporablja Fructal iz Ajdovščine. To izboljšavo sta izvedla Italo Delloro in Nevio Delise.

Tretjo izboljšavo pa je prijavil tovariš Emil Pugelj. Potreba po povečani proizvodnji sliv v vrečkah ga je gnala k razmišljanju, kako bi povečali kapaciteto varilnega stroja, ki po svoji konstrukciji ni dopuščal, da bi pri stroju delala več kot ena delavka. Tovariš Pugelj je našel izhod v tem, da je od gornje čeljusti stroja odstranil aluminijasti ščitnik, ki je onemogočal, da bi istočasno še ena delavka na drugi strani stroja prav tako varila vrečke. Z odstranitvijo tega ščitnika se je zmogljivost stroja povečala od 2464 vrečk na 3808 vrečk v 8 urah. Ta izboljšava vsekakor predstavlja občuten prihranek na režiji predvsem zaradi skrajšanja proizvodnega časa.

Vse navedene izboljšave komisija še proučuje. Pričakujemo, da bo delavski svet prejel zadevno poročilo v prvih dneh decembra.

Delo tovarniškega komiteja ZK

Na eni izmed sej je tovarniški komitej ZK med drugim obravnaval tudi material IV. plenuma CK ZKJ ter proučil metode dela, po katerih naj bi posamezni člani ZK bolj sodelovali v političnem in gospodarskem življenju našega kombinata.

Po obširni razpravi in analizi je komitej sklenil ustanoviti v kombinatu 4 aktivne ZK, in sicer:

1. aktiv za plan investicijskega vzdrževanja, plan novih investicij v podjetju in razvoj podjetja;
2. aktiv, ki bo obravnaval politiko samoupravljanja in delitev dohodka podjetja;
3. aktiv, ki bo obravnaval vzgojo kadrov, izobraževanje in kadrovske politike;
4. aktiv, ki bo obravnaval obveščanje članov kolektiva in internega glasila »Naš glas«.

Za vsak zgoraj navedeni aktiv so izvolili tudi tričlanski sekretariat, ki ima nalogo, da pripravlja potrebni material za delo aktiva.

Članom ZK pa je bilo prepovedano, da se po svoji želji prijavijo v tisti aktiv, v katerem imajo veselje delati. Tako se je prijavilo iz posameznih osnovnih organizacij naslednje število članov:

iz I. osnovne organizacije 14, iz II. osnovne organizacije 17, iz III. osnovne organizacije še ni podatkov, iz IV. osnovne organizacije 15, iz V. osnovne organizacije 17, iz VI. osnovne organizacije sedem članov — torej skupaj 70 članov.

Prijava v aktivne je naslednja: v prvi aktiv 22, v drugi aktiv 20 članov, v tretji aktiv 16 članov in v četrti aktiv 12 članov.

Komitej je bil pri tem mišljenja, da bo z ustanovitvijo akti-

vov članov ZK na eni strani poživil aktivnost posameznih članov ZK, na drugi strani pa da bo s tem mnogo pripomogel organom samoupravljanja in strokovnim službam na teh področjih.

Kako se bo obnesel tak način dela, bi bilo danes še prezgodaj soditi, ker je glavno delo še pred nami in je bilo do sedaj premalo sestankov aktivov, da bi iz teh lahko ugotovili uspeh ali neuspeh. Na sestanku aktiva za izgradnjo in razvoj podjetja, ki je obravnaval stanovanjsko izgradnjo v letu 1963, smo dobili vtis velike živahnosti, saj ni bilo udeležencev, ki ne bi prispevali k razpravi s tem ali onim koristnim predlogom. Res je bila tema sama zelo privlačna in so tovariši v tej razpravi pokazali veliko zanimanje za gospodarsko dogajanje v podjetju sedaj in za bodoče. Za gradnjo stanovanj, s katero se v načelu vsi strinjamo, so potrebna velika denarna sredstva. Pridobitev sredstev pa je odvisna od gospodarjenja in smo takoj sredi vrste problemov in nalog. Prav je, da naši ljudje o tem razmišljajo, se pogovore in seznanijo ter se tako usposablajo za upravljalce.

Naša naloga je, da jim to omogočimo s pripravo gradiva, ki pa naj vedno prikaže več možnih rešitev tega ali onega problema in je tako dana izbira najboljših rešitev.

Od naših tričlanskih sekretariatov aktivov pričakujemo pospešeno delo pri nalogah, ki smo si jih zadali z ustanovitvijo aktivov, saj je veliko problemov, ki čakajo obravnave in rešitve.

Otroško varstvo

Ne bo odveč, če napišemo spet nekaj besed o otroškem varstvu v naši občini. Gotovo je vsem znano, da se je ob združitvi otroškega vrta in otroškega doma tudi cena oskrbnega dneva oziroma meseca za otroka precej znižala. Od prejšnjih 7000 dinarjev mesečne oskrbine se je cena znižala na 5500 din v vrtcu, to je za otroke od 3 let naprej. Cena za oskrbo dojenčkov pa je ostala nespremenjena, in sicer 6.500 din za dojenčka.

Uprava za varstvo in vzgojo otrok pri stanovanjski skupnosti v Izoli je izdelala cene za varstvo nad 3 leta starih otrok po progresivni lestvici glede na osebne dohodke na člana družine. Ker pa so bile tudi še po tej lestvici cene precej visoke, je delavski svet našega kombinata sklenil, da bo prispeval za vsakega otroka, čigar mati je zaposlena pri nas, 1000 din za oskrbni mesec, za dojenčke pa po 2000 din na mesec. To dotacijo smo pričeli plačevati 1. septembra 1962. Če je imela mati na primer 16.800 dinarjev ali 18.000 dinarjev osebnega dohodka na družinskega člana, bi morala plačati po progresivni lestvici 4500 din, z našo dotacijo 1000 din pa komaj 3500 dinarjev. Ker pa je dejanska cena 5500, bi morala mati plačati vseeno 4500 dinarjev, naša dotacija pa je bila za kritje razlike do polne lastne cene. Zato je delavski svet kombinata na svoji zadnji seji sprejmenil že veljavni sklep. Dotacija se bo plačevala v različnih višinah — odvisno pač od osebnih prejemkov matere oziroma vseh družinskih članov.

Za otroke od 3 let starosti naprej: nad 20.000 din osebnih prejemkov na člana družine 1000 dinarjev; od 16.000 do 20.000 dinarjev osebnih prejemkov na člana družine 2000 din; do 16.000 din osebnih prejemkov na člana družine 3.000 dinarjev.

Ker pa bi bile matere, ki imajo dojenčke v otroškem domu, v zaposlovanem položaju nasproti tistim, ki imajo otroke v vrtcu, je delavski svet tudi za te sklenil, da se plačuje dotacija po progresivni lestvici, ki smo jo sami doleteli.

Za dojenčke se bo plačevala dotacija po naslednji lestvici: nad 20.000 din osebnih prejemkov na člana družine 2.000 din; od 16.000 do 20.000 din osebnih prejemkov na člana družine 3.000 din; do 16 tisoč din osebnih prejemkov na člana družine 4.000 din.

Ta način plačevanja bo veljal od 1. septembra 1962, to se pravi, da bo kombinat plačal tudi razliko od meseca septembra dalje.

Odkar kombinat plačuje dotacijo za varstvo otrok, se število otrok v vrtcu iz meseca v mesec veča. Namen te dotacije je, da čimveč naših delavk da svoje otroke v vrtec. Mati dela brez skrbi in opravlja kakovostno delo, če ve, da ima njen otrok primereno varstvo za čas njene odsotnosti. Zato naj se vsaka mati, ki ima namen dati svojega otroka v vrtec, javi pri socialnem refe-

rentu kombinata (Veri Poropat) zaradi evidence o plačevanju dotacije.

Se nekaj podatkov o številu otrok naših delavk v vrtcu: v mesecu septembru je bilo prijavljenih 31 otrok, in sicer 22 nad 3 leta starosti in 9 dojenčkov. V mesecu oktobru je bilo 24 otrok v vrtcu in 10 dojenčkov v otroškem domu.

Število prijavljenih v mesecu novembru se je precej povečalo. V vrtcu je bilo v tem mesecu 31 otrok in v otroškem domu 15 dojenčkov. Vsak mesec jih tudi nekaj odpade, tako da bo približno 40 otrok, ki stalno obiskujejo vrtec in otroški dom.

V embalažnem oddelku

Embalažnega oddelka v naši tovarni ni težko najti, saj ga izdaja hrup strojev, predvsem stiskalnic. Če je naša tovarna v zadnjih letih dosegla vidne uspehe, je so razmeren delež k temu gotovo prispevala tudi ekonomska enota pločevinaste embalaže. Tej ekonomski enoti, čeprav je močna po svoji zasedbi in proizvodnji, je usojeno, da živi v senci svojih velikih sester, predelave ribe in antipaste, ki proizvajata gotove izdelke. Oddelek pločevinaste embalaže pa proizvaža le polizdelke, vendar je kljub temu ena glavnih podpor, ki drže zgradbo našega podjetja.

Pravo veselje je opazovati delo v tem oddelku. Vsakdo pri svojem stroju; vsakdo pri svojem delu in vendar vsi skupaj opravljajo isto delo. Pravi tovarniški tempo. Kaj tudi ne bi bil, ko pa so naloge vsak dan večje. To je najbolje razvidno iz proizvodnje zadnjih let. Leta 1959 so proizvedli 1137,2 tone pločevinaste embalaže, leta 1960 1451,3 tone, leta 1961 1998 ton, v letošnjem letu pričakujemo proizvodnjo 2600 ton, za prihodnje leto pa je predvidena proizvodnja 2940 ton pločevinaste embalaže. Za 51.900.000 doz bo potrebnih 3870 ton bele pločevine!

Slaba stran tega oddelka pa so zastareli in obrabljeni stroji ter nekatere premalo mehanizirane delovne faze. Investicijski program podjetja za prihodnje leto sicer predvideva precej sredstev za stroje embalažnega oddelka, predvsem za proizvodnjo okroglih doz. Člani ekonomske enote menijo, da bi se veljalo potruditi za nabavo še ene avtomatske linije za pravokotne doze. Proizvodni stroški izdelave doz bi se v tem primeru občutno zmanjšali, nabava stroja pa bi se že pri sedanjih proizvodnji rentirala prej kot v enem letu. Ko bi v vsem tem uspeli — njihova želja je tu-

di popravilo tlaka, ki jim praši stroje —, bi si krepko opomogli. Potem bi res mogli govoriti o znižanju lastne cene, predvsem režije. S tem bi bila tudi zagotovljena konkurenčnost.

Razveseljivo je, da se je fluktuacija, ki je bila v prejšnjih letih značilna za ta oddelek, letos dokaj umirila. Pri povprečnem številčnem stanju 160 ljudi je v devetih mesecih letos odšlo iz oddelka devet ljudi, novih pa je prišlo pet.

Manj razveseljiva pa je dnevna prisotnost na delu. V devetih mesecih letos je bilo v oddelku opravljenih 243.539 ur, kar ustreza stalnemu delu 130 delavcev. Če k temu dodamo še 25.336 ur dopustov in praznikov, kar predstavlja trinajst ljudi, pomeni, da vsak dan izostane z dela povprečno 17 ljudi oziroma 10,6%. Plini in hrup so gotovo povzročitelji marsikaterega izostanka z dela, vendar se bodo morali v ekonomski enoti o tem še dosti posvetovati in ukrepati. Vsekakor pa bo treba razpravljati tudi o tem, kako v ekonomski enoti izkoristijo dnevni odmor. Niso redki primeri, da se delavci v času odmora niti ne oddaljijo od svojega delovnega mesta, temveč kar tam pojedjo svojo malico ali pa tudi med odmorom delajo pri stroju. To vsekakor ni koristno; odmor mora služiti odpočitku, zanj pa sta potrebna predvsem menjava zraka in razgibanje. Če bodo v ekonomski enoti poskrbeli za aktivnejši odmor, bo to gotovo proizvodnji in ljudem samo v korist.

Kot nobena druga ekonomska enota tudi ta ni brez problemov, ki jih bo treba s skupnimi močmi reševati. Dosedanji uspehi pa so ekonomski enoti pločevinaste embalaže zagotovilo, da bo lahko tudi v prihodnje dosegala nove uspehe, nič manjše od dosedanjih.

Najstarejši delavki

Najstarejši delavki v našem podjetju — vsekakor zanimivo dejstvo, vredno, da ga Naš glas registrira. Ko sem čakal na razgovor z njima, sem si ju zamišljal — tako, že v letih. Med nami jih res ni dosti z večdesetletnim stažem v podjetju, pa to človeka ne moti, da si najstarejših kljub temu ne bi predstavljal res starih. Nič čudnega torej, če sem bil kar

Tov. Francka Gregorič

presenečen, ko sem opazil, da sta naši »najstarejši ženi« še v prav čilih in krepkih letih.

Prva je Francka Gregorič, delavka pri antipasti. V tovarno je prišla v oktobru leta 1927. V delovni knjižici da ji sicer piše leto manj, vendar je to pomota. Rojena je bila leta 1913. Ko je prišla v tovarno, ji je bilo torej nekaj več kot 14 let. Da, takrat ni bila nobena posebnost, da so se ljudje še otroci zaposlovali v tovarni. Ni bilo lahko za kruh. Tudi kake velike izbire za delo ni bilo. Bilo je pač treba zagrabit za vsako priložnost. Kaj danes! Danes človeku ne manjka ničesar v primeri s tistimi časi. Takrat so dekleta jemala s seboj »fliko kruha« za čez dan. Vprašanje je le bilo, kdaj so ga pojedle. Vzdržati je bilo treba od jutra do večera. Francka se dobro spominja, kako so včasih hodili v tovarno na delo. Doma iz Gažona pri Šmarjah je morala skozi petindvajset let zjutraj poldrugo uro pešačiti od doma do tovarne in popoldne zopet poldrugo uro od tovarne do doma, da je zaslužila za vsakdanji kruh. Pa ni bilo važno, kakšno vreme je bilo, lepo, jasno, burja ali mraz. Prav dobro se spominja leta 1929,

ko je bil pozimi tak mraz, da je med potjo domov otrpla in omagala in sta jo dve ženi na rokah prinesli domov. Po toliko letih je bilo tega dovolj. Srce ji ni več dovoljevalo. Tedaj se je preselila v Izolo, kjer sedaj živi. Poročila se ni in ji samski stan prija. Je dobrušna in šegava, le zdi se ji, da je precej bolj utrujena kot prej. Pravi, da pred leti niso nikoli v tovarni tako pridno delali kot danes. Več je že kar težko dati od sebe. Kljub temu je zadovoljna in že kalkulira, kako bo šla v pokoj, ko bo dosegla zadostno starostno dobo. To ni tako daleč — prihodnje leto, ko bo stara petdeset let. Takrat ji bo dovolj dela po vsem, kar je morala pretrpeti v življenju. Ne, ni bila brez težav. Zdravje ji je že v mladosti pešalo. Imela je dobro mamo, ki ji je prizanašala in jo podpirala v težavah. Kljub temu ni bilo časa za nič drugega kot za delo. Tudi za šolo ne. Tako naša Francka ne zna niti pisati niti brati. Na številke se še razume. Ponudil sem se ji, da je navadim pisati, pa je odklonila. Kaj hoče sedaj, v teh letih. Vprašal sem jo, če se ji zdi, da se je v tem času, odkar dela v naši tovarni, mnogo spremenilo. Prav hudomušno se mi je nasmehnila in dejala: »Kaj se ni spremenilo, če se je samo mojih šefov v tem času zamenjalo osemindvajset.« Spomnila se je na dež, ki je zunanaj rosil, in na tiste njene prve čase v tovarni. »Kadar je bilo deževno vreme, smo v tovarni gazili blato do gležnjev. Takrat je bila tovarna ena tretjina sedanje. Kjer je skladišče izdelkov in mehanična delavnica, je bila njiva, kjer so največkrat rasli pomodori. Ob obali ni bilo stavb, temveč prosta obala.«

Tako je potekal najin razgovor. Se bi bilo treba spregovoriti o tem in onem, pa sem moral odnehati, kajti zdelo se mi je, da se Francki mudi, da ji delo preveč ne zastane.

Druga po delovnem stažu pa je Diomira Trani, delavka v oddelku pločevinaste embalaže. Pomislite, komaj 48 let ima, pa že 33 let delovne dobe! Tudi ona je prišla s petnajstim letom v tovarno. Junija 1929. Nekaj let je delala pri predelavi ribe, nato pa stalno pri pločevinasti embalaži. Tudi ona je morala, doma iz Strunjana, kjer živi še sedaj, dolgo vrsto let pešačiti na delo v tovarno. Na srečo so tedaj pričelnjali z delom ob osmih. Imeli so deljen delovni čas, dopoldne in popoldne. Časi so bili zelo različni. Ko je bilo dosti dela, so lastniki kar množično sprejemali

nove delavce, ko pa je dela primanjkovalo, so ljudi odpuščali. Proizvodnja tedaj ni bila tako obširna kot danes. Predelovali so zelo velike količine slanin rib, in sicer v najrazličnejših formatih. Močan je bil tudi oddelek mesnega ekstrakta, kot so tedaj imenovali oddelek juh. Pogoji dela so bili seveda drugačni kot danes. Tovarna je bila tedaj manjša; imela je sedanje glavno poslopje, ki je bilo tedaj pravkar končano, in staro poslopje sveže ribe. Vsa poslopja ob Dantejevi ulici in ob morju so zgradili šele kasneje. Vhod v tovarno je bil ob cerkvi, kjer je bila majhna vratarnica.

Tudi tovarišica Diomira računa, da bo šla čez dve leti v pokoj. Spomin na tovarno pa ji bo ostal. Leta 1952 se ji je namreč pri delu pripetila nesreča, ko ji je robljni stroj odtrgal vrhnji del dveh prstov na desni roki. Te nesreče se še danes dobro spominja. Kako tudi ne! Sedemnajst let je že de-

Tov. Diomira Trani

lala na tistem stroju, preden se ji je pripetila nezgoda. Sedaj dela pri škarjah. Z delom in zaslužkom je kar zadovoljna. Potožila je, da je res veliko dela — skoraj preveč. Vse to ne bi bilo nič posebnega, ko bi je doma ne čakalo še delo v družini. Ima trinajstletnega sina. Med mladino, ki je v embalažnem oddelku v večini, se dobro počuti. Kaj se tudi ne bi, saj bi ji na prvi pogled nihče ne prisodil, da spada po delovnem stažu med najstarejše člane kolektiva.

Tovarišicama Francki in Diomiri želimo še dosti uspehov in zdravja!

Danes bodo za malico cmoki

Kako posluje naša menza

Kadar teče pogovor o menzi, se vsakdo, ki je užival ali pa še uživa njene dobrote, spomni kakega prijetnega ali neprijetnega trenutka, pač odvisno od tega, kakšen je bil tisti dan jedilnik. S tem je za posameznika zadeva okrog menze zaključena, kvečjemu še pripomni kakšno pikro na njen račun. Zato bo prav, če nekoliko obširneje spregovorimo o problemih, ki zadevajo nas vse in kolektiv menze.

V začetku letošnjega leta smo v podjetju vpeljali nov način nagrajevanja, to je nagrajevanja po delu. Večji uspeh — večji osebni dohodki. Tudi v naši menzi smo določili kriterij: večji promet — večji osebni dohodki. Ta kriterij pa ni upošteval, da z boljšo in dražjo hrano lahko privabimo več abonentov in s tem povečamo promet in vse ostalo. Vsi smo bili zelo zadovoljni, da lahko po nizki ceni dobimo tako visoko kalorično in kvalitetno hrano. Ko pa je bilo ugotovljeno, da ima ta način pomanjkljivost v tem, da ni bilo določeno, koliko bo podjetje dotiralo menzi na en obrok, nismo bili več tako zadovoljni, saj je bilo treba samo v prvem polletju kriti izgubo menze v znesku pet milijonov dinarjev.

Zato je komisija DS za socialno in tehnično varstvo pregledala način poslovanja ter predlagala, da se uvede za obrok malice cena 70 dinarjev, dotacija iz skladov podjetja pa naj bi krila razliko, ki bi v drugem polletju ne smela presežati več kakor dva milijona dinarjev.

Komisija je do takšnega predloga prišla na ta način, da je do-

ločila kalorično vrednost obroka malice na 700 kalorij. Na osnovi tega so izdelali več receptov za jedi, na osnovi katerih je po kalkulaciji prišla povprečna cena za obrok na približno 80 dinarjev pri porabi 500—600 obrokov malice na dan.

Pri uvedbi predlogov komisije, ki jih je DS potrdil, je bilo nekaj

težav. Največja je bila pač ta, da se je pri znižanju kvalitete in ob istočasnem povišanju cene potrošnja malice tako zmanjšala, da je nastalo vprašanje znižanja delovne sile v menzi. Razen tega so se nekateri potrošniki toplih malic neupravičeno znašali nad osebje v menzi z raznimi potrebniimi pripombami na račun kvalitete hrane. Zaradi tega je komisija določila našega obratnega zdravnika dr. Vidmarja, šefa kuhinje, Marijo Dovč in referenta HTZ Ivana Hajška, naj vsako pritožbo glede kvalitete hrane takoj raziščejo ter o tem obvestijo prizadete.

Danes smo s poslovanjem menze zopet bolj ali manj vsi zadovoljni, saj ob zadovoljivi hrani posluje materialno in finančno tako, kot je bilo to ob polletju zastavljeno. Nič več ni strahu, koliko bo treba kriti deficita menzi ob koncu leta, ker se njen finančni uspeh dnevno kontrolira in lahko vidimo, da si kolektiv menze močno prizadeva zadovoljiti zahteve potrošnikov, na drugi strani pa do družbenih sredstev.

OBVESTILO

Obveščamo vse člane kolektiva, ki so naročili drva in premog, naj to prevzamejo do konca 15. decembra 1962, sicer bomo kurivo prodali drugim interesentom.

Iz obračuna za III. tromesečja

Do konca septembra smo dosegli 5.254.040.000 din fakturirane realizacije. Celotni dohodek na podlagi plačane realizacije pa je znašal 4.867.966.000 din. Tako lahko računamo, da bomo do konca leta s fakturirano realizacijo presegli 7.000.000.000 din, plačana

realizacija pa bo znašala okrog 6.500.000.000 din, to je za 500 milijonov din manj, kolikor znaša naš stalni znesek terjatev do kupcev. Obračun za III. tromesečje izkazuje naslednjo delitev celotnega dohodka:

Poslovni stroški prodanega blaga	3.503.411.000
Odpremni stroški	258.177.000
Prometni davek	16.202.000
Izredni izdatki	61.536.000
Doseženi dohodek	1.028.640.000
Delitev doseženega dohodka — prispevek od izrednega dohodka	85.821.000
Za osebne dohodke	730.000.000
Rezervni sklad podjetja	31.920.000
Skupne rezerve gospodarskih organizacij	8.172.000
Ostane za sklade (bruto)	172.727.000

Sredstva za sklade se razporede:

Prispevek v družb. inv. sklade (30 %)	51.818.000
Obvezne rezerve (15 %)	18.136.000
Čisti znesek za sklade	102.773.000
Delitev med osebne dohodke in sklade torej znaša	730.000.000 :
221.819.000, oziroma 77,5 : 22,5.	

Pred 19 leti

Izpod svinčeno sivega neba je že tretji dan rosilo. Padal je tisti drobní poznojesenski dežek, ki prinaša s seboj vonj po snegu. Skupinica partizanov se je stiskala pod smreko, ki ni dajala nobene strehe več. Voda je curljala po deblu in kapljalo je z vsake iglice posebej. Razmočena zemlja pa je pila, pila.

Za lučaj niže po cesti so brneli nemški kamioni, na drugi strani ceste si je skupina nemških vojakov zakurila velik ogenj in se ob njem sušila in grela. Dim se je vlekel nizko in se razlezel po vsej dolini ter prijetno ščegetal tudi tiste pod smreko, ki si tega niso mogli privoščiti.

Tone, ki mu tudi pusto in turbovno vreme ni vzelo humorja, je izvelkel veliko pločevinasto škatlo, ki mu je služila za cigaretno dozo, ponudil cigareto sosedu in rekel: »Ti, Francelj, znaš nemško, stopi tjale po ogenj, bomo vsaj kadili, če z večerjo ne bo nič.« Vsi so prasnili v pritajen smeh, le Karl, vodja skupine, je zresnil obraz in jih miril. »Dobro veste, da je samo konspiracija naše orožje v tej situaciji. Švabe imamo okrog in okrog, vi pa zbijate šale in se krohotate, kot bi bili na vsem Kočevskem sami. Ko se stemni, gremo naprej prav preko njihovih položajev, ker ne moremo drugod, paziti pa moramo, da nas prej ne odkrijejo,« je sklonjenim glavam šepetal Karl. »Nocoj moramo priti na Zurge in se tam povezati z ostalimi, takšna je naša naloga,« je zaključil vodja. »Da bi le ne šli ti hudiči ven s kakimi psi, ti bi nas hitro izvohali,« je dodal svoj pomislek Vinko, ki se je poznal te stvari iz partizanstva na Štajerskem. »V temle vremenu ne bodo šli s psi nikamor, ker nimajo zanje dežnih plaščev,« je dodal Tone, pri tem pa napravil tako resen obraz, kot bi povedal nekaj čisto nepomembnega. Zopet pritajeno hihitanje. »Tak nehaj, Tone, nehaj,« se je oglasil Karl. Da bi Tone popravil vodnikovo razpoloženje, se je stisnil prav k njemu in mu šepetaje pravil, da je nekoč bral, kako so si na solunski fronti stali v okopih prav takole blizu srbski in bolgarski vojaki ter se pogodili, da se na pravoslavno veliko noč ne bodo topli. Pripovedovati je znal tako prijetno in vpletati svoj humor, Karl pa ga je prekinil: »Tone, po vojski boš prav gotovo šel v cirkus za tistega norca, ki jih tam stresa in brije.« »Ne, dragi moj, cirkus je tole danes, in če boš vse jemal tako resno in tragično, kot v resnici je, si boš uničil živce in postal nemogoč. Malo vedrine je treba tako ali drugače vnesti v tole naše življenje,« je zaključil svojo misel Tone.

Dež je postajal vse bolj redek, vmes so se že pokazale prve snežinke. Ni se še znočilo, ko je že pošteno snežilo. »Tako, zdaj smo prišli iz dežja pod kap. Kot smo v zameno za fašiste dobili na grbo tele Svabe, prav tako je prišel za dežjem sneg. Precej teže bo sedaj zaradi sledu,« je modroval Vinko, ki je imel za seboj že dve zimi partizanstva.

V prvem mraku, ki ni bil tisti pravi temni mrak, ki mu sledi črna tema, je gost snežni metež otežkočal vidljivost skupinici, ki se je odpravila na pot.

»Nocoj moramo priti na tisti vrh. Tam nekje bomo našli naše. Ker moramo mimo zased, bomo hodili v malo večjem razmaku z orožjem v roki. Če ima kdo čutarico zunaj, naj jo da v nahrbtnik, da ne bo z njo pozvanjal. Da mora biti popolna tišina, tudi veste. Če nas bodo razbili, je zborna mesto na tistem vrhu,« je končal svoje povelje vodnik ter pokazal z roko v smer, kjer naj bi bil hrib nad Zurgami.

Neslišno se je pomikala majhna kolona proti cesti, jo prečkala in se vzpenjala v nasprotni breg, ko se je na cesti ustavil nemški kamion. Ali so kaj naložili ali razložili, ni bilo mogoče videti, kajti tokrat tudi ni bilo slišati rezkih povelj, brez katerih se pri Nemcih ničesar ni moglo zgoditi. Vidijo nas ne, slišijo še manj, je menil sam zase vodnik Karl ter pospešil korak na čelu kolone. Bil je hvaležen snegu, ki je zakrival sled. Previdno so obšli vzpetino, na kateri so podnevi videli nemške vojake, se ustavili pred novim križiščem cest in prisluškovali, kako so Frici preklinjali svojo komando, ki jih pusti zaradi šestih banditov v tem vremenu ves dan v zasedi brez hrane, češ da bo kamion pripeljal vse potrebno za njimi, zvečer pa jih bo odpeljal.

»Nekje so zvedeli za našo pot in zdaj so tu. Previdno naprej, tovariši,« je skoraj svečano opozarjal vodnik. Pot jih je vodila vse više v objem mogočnih gozdov, daleč za njimi so ostale nemške zasede. Utrujenost in težka razmočena obleka in oprema sta ovirali korak, sneg pa je padal vse bolj

in bolj. Ura se je nagnila že čez polnoč, ko so si našli primeren kraj za prenočitev.

»Če ležemo po dva skupaj, bo topleje. Po tleh malo smrekovih vejic in suhljadi, nanj šotorsko krilo, pokriješ se s kocem in z drugim šotorskim krilom — pa spiš kot mali bogec,« je predlagal Tone. Da je tu straža odveč, so si bili hitro edini, le vodnik je zmajeval z glavo, ker ni povsem zaupal snegu, ki je zakril sled.

Beseda je kmalu zamrla in izpod treh sneženih kupčkov je le tu in tam kdo glasneje zasmrčal.

Ko je bil že svetel dan, je bil prvi na nogah Vinko. Snežilo ni več, snega pa je bilo skoraj do kolen. Ogledoval je okolico in kraj, kamor so ponoči prišli. Tedaj je opazil komaj nekaj metrov od svojega ležišča svežo gaz v snegu.

Tiho je prebudil ostale in jih obvestil o svojem odkritju. »To bodo naši,« so ugotavljali. Vendar ni nihče preveč zaupal temu, kajti tudi Svabi bi se lahko sprehodili tod mimo.

»Saj bi nas kmalu pohodili,« je menil glasno Francelj, ko ga je vodnik s prstom na ustih opozoril na tišino.

»Ko pridemo skupaj, bo zajtrk. Danes bi pa že pošteno prijalo nekaj za pod zob,« je šepetal Marko, ki je bil najmlajši in je lakoto najteže prenašal. Naprej niso šli po gazi pa tudi govorili niso. Niso prišli daleč, ko je v tišino gozda vsekali tisti zoprni »Halt, wer da«, istočasno pa je že zarezgetala brzostrelka, za njo druga, tretja in še več.

Nemec je streljal mnogo prežgodaj in ni ničesar zadel, storil je to zato, da je ostale opozoril, da se mu bližajo.

»Za meno,« je ukazal vodnik in repetiral italijansko brzostrelko. »Če bodo šli za nami, bo hudič, ker — sodeč po gazi — to ni samo patrolja; lahko je tudi kamion, ki smo ga videli sinoči,« je dodal.

Pospešili so korak, da bi se čim prej oddaljili od kraja, kjer so nalezli na Nemce. Nizko sklonjeni so hiteli v breg, se ustavili v mrtvem kotu ter lovili sapo. Sreč je nabijalo v grlu.

»Francelj, tega si ti kriv. Ko je Svaba zavpil »wer da«, bi mu ti pojasnil, da ni iz Verda nobenega, pa ne bi streljal,« je skušal Tone umiriti tovariše. Šala pa ni vžgala. Klestilo je po drevju, da se je osipal sneg s smrek. V bližini se je razpočila mina iz lahkega minometalca in drobec se je zapičil Marku globoko v stegno. »Samo čim hitreje od tod. Tone in Zan naj podpirata Marka. Ti, Francelj, hodi bolj zadaj in pazi, če bi šel kdo za nami,«

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

je odredil vodnik. »Ko pridemo malo dlje, pripravimo nosila za Marka,« je še dodal in stopil na čelo kolone.

Hodili so pod mogočnimi jelkami in iskali kopne lise, da so tako zmešali sled. Ves dan in vso naslednjo noč so tavalili po širokem gozdu in moči so že pešale. Marko je postajal vse težji in vedno pogosteje so se ustavljali in počivali.

Nemcev ni bilo več slišati že od večera. Ponoči je pritisnil tak mrz, da je od snega razmočena obleka zmrzovala.

»Zdaj pa ne smemo zadremati, ker lahko kdo zmrzne,« je tolažil najbolj opešane vodnik. »Tu nekje mora biti požgana vas. V njej bomo prav gotovo koga našli in se posušili in pogreli,« je dodal Vinko, ki je že hodil tod. »Pa jedli,« je zastokal ranjenec. »Veste, kaj mi hodi ves čas na misel? Po vsaki hajki in vselej, kadar je bilo posebno hudo, smo potem zvedeli kako dobro novico. Ali so Rusi napredovali, ali Angleži, ah so pa naši zavzeli kako postojanko. Verjemite, da bo kaka dobra novica po temle tridnevnem postu in zmrzovanju,« je s pripovedovanjem bodril vodnik. Tedaj mu je Vinko z roko pokazal, naj molči, da je nekaj v bregu pod njimi. Vsi so prisluhnili.

Po poti so se jim bližale tri postave. V jutranjem polmraku ni bilo mogoče takoj ugotoviti, kdo gre. Le tista konica, ki je vsake-mu molela izza rame, je izdajala, da imajo puške.

»Če so spet Svabi, jih bomo imeli kmalu na grbi,« je šepnil Vinko vodniku, ki mu je samo prikimal.

Koraki so mleti zmrzli sneg in motili govorjenje, dokler ni eden malo glasneje povedal: »Ti italijanski čevlji niso kaj prida za naše zime.«

»Zato so pa zmrznili,« je odgovoril drugi in se glasno zasmel.

Vodnik je popravil brzostrelko in ustavil partizansko patroljo.

»Tovariši, kje je tu blizu kakšna naša edinica. Potrebni smo počitka in hrane pa ranjenca imamo povrhu.«

»Kdo pa ste,« je bilo prvo vprašanje. »Partizani, in to je za sedaj dovolj, kaj več se bomo lahko pomenili kasneje,« je pojasnil vodnik.

»Ali si ti, Karl,« se je oglasil nekdo s ceste.

»Ja pogledj ga no, saj bi te skoraj ne poznal.«

V vas so prišli prav tedaj, ko je bila četa zbrana za zajtrk. Iz velikega kotla je tako vabljivo dišala prežganka in iz drugega koruzni žganci, da bi bili naši znanci gluhi in slepi za vse drugo, ako ne bi četni komisar zbrani četi bral:

»V Jajcu so se sestali odposlanci naših narodov in postavili temelje novi demokratični državi.«

Nagradna križanka

1	2	3		4	5		6	7	8		9	10	11
12				13			14		15			16	
17			18		19	20		21			22		
23				24						25			
26					27		28		29				
30			31						32			33	
34		35		36		37		38			39		40
			41	42				43				44	
	45						46		47				48
49						50		51		52			53
54								55					

Vodoravno: 1. mostovni čolni, 6. števniki, 12. eden in drugi, 13. predlog, 15. oranje, 16. stoletje, 17. preprosta zgradba, 19., 26. in 36. vzklik ob prazniku republike, 22. blaga, 23. tropska smola, 25. igralec, 30. kratica za sosedno državo, 31. vrsta, 32. višja šola, 33. Kina brez repa, 34. drozg, 40. predlog, 41. rastlina zajedavka (dvojina), 43. pogost naziv za stare samice, 45. del pohištva, 47. plen naših ribičev, 49. sama, 50.

okopno, ki se zajeda v morje (dvojina), 52. nesramnež, človek, ki prezira moralo in družbo, 54. važen živilski obrat, 55. podložnika.

Navpično: 1. zimska sovražnica naših šoferjev, 2. zboleti, 3. melodija, 4. predlog, 5. mesarjevo orodje, 7. grški bog vetrov, 8. kratica za srednji, 9. blazinast obroč za na glavo, 10. telečje meso, 11. glasbilo, 14. rimska številka štiri, 18. latinski konec, tako bodi, 20. naelektrjen delec, 21. okrajšava za ekvator, 22. Mladinska knjiga Slovenije, 24. potopis, načrt poti, 25. kraj na Goriškem, 27. mestece ob Jadranu, 28. števniki, 29. vas pri Tomaju, 35. igralec smešnih vlog, 37. zaimek, 38. mladinsko društvo, 39. pripadnik naše flote, 42. medena rosa na listju, 44. denarno izražena vrednost blaga, 45. vzvišene lirске pesmi, 46. latinski veznik, 48. jadransko letovišče, 49. pripovedna pesnitev, 50. egipčanski bog, 51. arabski žrebec, 53. veznik.

Rešitev pošljite na uredništvo do 10. decembra 1962.

REŠITEV ZABAVNE SATOVNICE

1. Kozara, 2. Ankara, 3. Andrej, 4. roboti, 5. Otlica, 6. Indija, 7. Narvik, 8. Vardar, 9. Djebič, 10. Bitnje, 11. Nachod, 12. Hajndl.

„NAS GLAS“ izdaja kolektiv konzervne industrije „DELAMARIS“ Izola — List urejuje uredniški odbor: Tihomil Javoršek, Avgust Brezavšček, Zvonko Grahek, Tomaž Pavletič, inž. Gabrijel Cotič, Emil Pugelj, Vili Može, Savo Kapelj, Miro Banovac, Miro Strancar, Ludvik Ferik in Ado Makarovič — Odgovorni urednik AVGUŠT BREZAVŠČEK, Izola, Brkinska 10 — Tiska tiskarna CZP Primorski tisk v Koprju.

Kje smo letovali

Do začetka meseca novembra je izkoristilo svoj letni dopust 1083 članov kolektiva, in sicer 897 delavcev in 186 uslužbencev. Svoj dopust je preživelo največ članov doma, in sicer 614 članov kolektiva. Pri sorodnikih in svojcih jih je bilo na dopustu 261. V našem počitniškem domu je prebilo svoj dopust 91 članov kolektiva, 28 jih je bilo v raznih drugih domovih in gostiščih. Pri znancih in prijateljih je letovalo 22 članov kolektiva.

Ta pregled nam tudi pove, da je šlo največ ljudi na dopust v juliju, in sicer 253, nekaj manj v avgustu, medtem ko je bilo januarja na dopustu le 7 ljudi.

Res je, da je dopust v poletnih mesecih najlepši, res je pa tudi, da bi morali več dopusta izrabiti v mrtvi sezoni, to je v zimskih mesecih, da bi v času sezone ne motili proizvodnje z dopusti. Na dopuste moramo misliti že v začetku leta; s tem bomo ublažili naval v poletnih mesecih, obenem pa enakomerneje izkoristili domove oddiha in gostišča. Izven glavne sezone je v vseh takih obratih tudi znaten dopust.